

des levens, die geen oriëntatie heeft ten aanzien van den dood. Waaromtrent Huizinga, de humanist, opmerkt: „De gemeenschap aanvaardt zonder aarzeling en overtuigder dan ooit, het aardsche leven als voorwerp van alle streven en handelen. Een ware cultus is alom gewijd aan het leven. Nu blijft het een ernstige vraag, of eenige hooge cultuur stand kan houden zonder een zekere mate van oriëntatie op den dood..... De groote culturen, die wij kennen uit het leven, hebben haar alle gekend" ¹⁾).

Wanneer wij den tegenwoordigen zaakdienst in het oog vatten, dan kunnen wij die omschrijven als een poging tot verdiesseitiging van het leven. De techniek als stoffelijk scheppend element in den zaakdienst laat zich niet abstraheeren van haar werkbasis. Als dat zou kunnen, zouden wij niet anders kunnen doen dan haar bewonderen, en in haar onzen Schepper eeren. Wij kunnen dat thans alleen doen ten aanzien van den scheppingsdrang en technische mogelijkheid. Maar zij is niet los te denken van haar werkgrond. Zij is een scheppingsgegeven, dat ten doel heeft, tusschen de menschenkinderen van God gewilde verbanden te leggen eenerzijds, en anderzijds God in Zijn majesteit, ook hier, te verheerlijken.

Ieder scheppingsgegeven kan ons worden tot een val en tot een opstanding. En Satan maakt zich, voor zoover zijn macht gaat, meester van alle gegevens die in de schepping liggen, om daarmede den mensch te verleiden tot een verheerlijking van het tijdelijke boven het eeuwige. Zijn pogen is er op gericht, de vermogens der menschenkinderen te absorbeeren in de toevallige verschijningsvormen van het leven en ons zoo af te trekken van den grond der dingen. De verruiming en verrijking van het leven in de plaats te stellen van het leven zelve. Zoo ontnemt hij den zin aan techniek, zooals hij die ook wil ontnemen aan de wetenschap, aan den staat, aan het gezin.

Ten slotte, onze instelling tegenover het stoffelijke ding moet ontleend zijn aan de Schrift. Er is een reëel verband tusschen een wereldling en de wereld. Hij is in de wereld en van de wereld. De Christen is in de wereld, maar niet van de wereld. Er is een paradoxaal verband tusschen den Christen en de wereld. Welke relatie door Christus wordt uitgedrukt in de bekende woorden: Wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal het behouden.

¹⁾ In de schaduwen van morgen, pag. 97.